

Noterlik Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 23.11.1989 Sayı : 20351)

Kanun No.
3588

Kabul Tarihi
16.11.1989

MADDE 1. — 1512 sayılı Noterlik Kanununa 4 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 4/a maddesi eklenmiştir.

Noterin sınıfı ve asgari hizmet süresi

MADDE 4/a — Noterler üç sınıfa ayrılır. İlk defa üçüncü sınıf bir noterliğe atanarak mesleğe girenlerin, işe başladıkları tarihte üçüncü sınıf hizmeti başlar.

Noterin ikinci ve üçüncü sınıfta asgari hizmet süresi dörder yıldır. Bu sürenin sonunda noterin sınıfının yükselebilmesi, adalet müfettişi tarafından hakkında düzenlenen son hal kağıdında olumlu kanaat belirtilmiş olmasına bağlıdır.

Noterliğin sınıfının yükseltilmesi noterin sınıfına tesir etmez.

Sınıfı yükseltilen bir noterlikte hizmet gören noter, sınıflandırmadan önceki sınıftaki hizmet süresini doldurmamış ise, bu sürenin dolduğu tarihten itibaren; bu tarihten önce adalet müfettişi tarafından hakkında düzenlenen son hal kağıdında yukarı sınıfa yükselmeye yeteneği olmadığı belirtilmiş olması halinde de olumlu kanaat belirten sonraki ilk hal kağıdının düzenlendiği tarihten itibaren, bir üst sınıf hizmeti aynı noterlikte yapmağa başlar.

MADDE 2. — 1512 sayılı Noterlik Kanununun üçüncü kısım üçüncü bölüm başlığı “Birinci, ikinci ve üçüncü sınıf noterliklere atanma” olarak ve 27 nci maddesi de aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 27. — Birinci sınıf noterliğe birinci sınıf, ikinci sınıf noterliğe birinci veya ikinci sınıf, üçüncü sınıf noterliğe birinci, ikinci veya üçüncü sınıf noterler arasından, 22 nci maddeye göre yapılan ilanları izleyen bir ay içinde başvuran isteklilerden birisi, Adalet Bakanı tarafından atanır. Noterlik belgesi sahiplerinin üçüncü sınıf bir noterliğe atanabilmesi, üçüncü veya daha üst sınıf noter isteklilerin bulunmamasına bağlıdır. İkinci ve üçüncü sınıf noterliklere atamada bir üst sınıftan olan noterlerin atanma isteği diğer isteklilere tercih edilir. Bulunduğu noterlikte iki yılını doldurmamış bulunan noterlerin atanma isteği nazara alınmaz.

Atama yapılırken, aynı sınıftan noterlerin meslekteki kıdemleri, kıdemde eşitlik halinde sicillerine göre yeterlik dereceleri esas alınır. Aynı kıdem ve yeterlikte olanlardan Almanca, Fransızca, İngilizce veya İtalyanca dillerinden en az birini bildiğini yönetmelikte gösterilecek şekilde belgelendirenler diğer isteklilere, bu dillerden biri ile öğretim yapan yabancı hukuk fakültelerinden birini bitirmiş olanlar diğerlerine, hukuk doktoru olanlar hepsine tercih edilir. Buna göre de şartlar eşit olursa hukuk fakültesi mezuniyet tarihindeki önceliğe bakılır. Hukuk fakültesi mezuniyet tarihi de aynı ise atanacak olan ad çekilerek belirlenir.

MADDE 3. — 1512 sayılı Noterlik Kanununun 29 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

3588

16.11.1989

Madde 29. — Boşalan veya yeniden açılan bir noterliğe yapılan atama tasarrufunun yargı organı tarafından iptali halinde açıkta kalan noter, atanmadan önceki noterlik görevine döner; önceki noterliğe başkası atanmış ise, kendi sınıfından boşalacak veya yeni açılacak ilk noterliğe diğer bütün isteklilere tercihen atanır. Bu suretle atananların önceki noterlikte geçen hizmet süresi, yeni atandığı noterlikte geçmiş sayılır.

Bulunduğu noterlikte iki yıllık hizmet süresini doldurduktan sonra istifa yolu ile meslekten ayrılan bir noter, ilan üzerine başvurması halinde ve noter olma yeterliğini kaybetmediğini de belgelendirmesi şartı ile ayrıldığı tarihteki kendi sınıfından veya alt sınıftan bir noterliğe 27 nci maddede belirtilen esas ve sıra çerçevesinde atanır.

Bulunduğu noterlikte iki yıllık hizmet süresini doldurmadan istifa yolu ile meslekten ayrılan bir noterin ayrıldığı tarihteki kendi sınıfından bir noterliğe atanabilmesi, noter olma yeterliğini kaybetmediğini belgelendirmekle birlikte 24 ve 27 nci maddelerde belirtilen başka isteklinin bulunmamasına bağlıdır. Ancak, müstafi noter, istediği takdirde kendi sınıfının altındaki sınıftan bir noterliğe 27 nci maddenin birinci fıkrasındaki esaslar çerçevesinde atanır. Her iki durumda isteklilerin birden çok olması halinde, 27 nci maddenin ikinci fıkrası hükmü uyarınca tercih yapılır.

İstifa yolu ile meslekten ayrılan bir noter, ayrıldığı tarihten itibaren altı ay geçmedikçe atanma talebinde bulunamaz.

İkinci defa istifa yolu ile meslekten ayrılanlar, bir daha noterliğe atanamazlar.

Bu Kanunun yürürlüğünden önce noter yardımcısı olarak atanmış bulunanlar, bu maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları hükümlerinden yararlanamazlar; bu kimseler, istifa yoluyla noterlikten ayrıldıktan sonra, 7 nci maddedeki nitelik ve yeterliklere sahip olmadıkça yeniden noterliğe atanamazlar.

MADDE 4. — 1512 sayılı Noterlik Kanununun 30 uncu maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Bir noterliğe atanan kişi, atama veya nakil kararının kendisine tebliğinden önce Bakanlığa veya Cumhuriyet Savcılığına vereceği bir dilekçe ile isteminden vazgeçtiğini bildirebilir. Bu şekilde üç defa vazgeçenlerin daha sonraki atanma istekleri nazara alınmaz. Bunlar noterlik belgesi sahibi ise belgeleri iptal edilir. Atanma kararının tebliğinden önceki vazgeçmelerde yeniden ilan yapılmaksızın mevcut isteklilerden biri, 24, 27 ve 29 uncu maddelerdeki esaslara göre o noterliğe atanır.

Meslekte bulunanlar için yeni noterlikte işe başlama süresi, ayrıldıkları noterliğin devir ve teslim işleminin tamamlandığı tarihten itibaren işlemeye başlar.

MADDE 5. — 1512 sayılı Noterlik Kanununun 33 üncü maddesinin ikinci fıkrası ile son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Noterlikte bu işi görece kâtip bulunmadığı takdirde, Cumhuriyet Savcılığının bildirmesi üzerine, adalet komisyonu tarafından atanacak yeterli bir adalet memuruna bu iş gördürülür. İşin yürütülmesinde yetersiz kaldığının denetimlerde belirlenmesi halinde vekil her zaman değiştirilebilir.

Vekilin daire dışında bizzat yapacağı işlemlerden alınacak yol ödeneği dahil noterliğin, aylık gayri safi gelirinden, noterlik aidatı vekilin ücreti ve noterliğin diğer giderleri ayrıldıktan sonra kalanı, gelir ve giderin müfredatlı listesi ile birlikte en geç müteakip ayın onbeşine kadar vekil tarafından Türkiye Noterler Birliğine gönderilir.

MADDE 6. — 1512 sayılı Noterlik Kanununun onuncu kısım başlığı ve 109 uncu maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

ONUNCU KISIM

Gelirleri Dağıtılacak Olan İşlemler

Noterlikler ortak cari hesabı

Madde 109. — Bir asliye mahkemesinin yargı çevresi içinde birden çok noterlik bulunması veya bir ilin belediye sınırları içinde birden çok asliye mahkemesi yargı çevresinin yer alması halinde bu yerlerde her yıl, harç veya damga vergisine tabi değeri, 30 000 gösterge rakamının o yılın bütçe kanununda gösterilen memur maaş katsayısıyla çarpımı sonucunda bulunacak meblağdan fazla olan noterlik işlemlerinin yapılmasından elde edilen her çeşit ücret ve noter hissesi tutarının % 15'ini aşmamak üzere Noter Odası Yönetim Kurulunca tespit edilecek oranı alıkonulduktan sonra kalanı işlemi yapan noterlikçe, millî bir bankada açtırılan (Noterlikler ortak cari hesabı)na en geç işlemin yapıldığı günü takibeden (5) iş günü içinde yatırılır. Noterlikler ortak cari hesabı, takvim yılı başından önce o yerdeki noterliklerin bağlı bulunduğu oda yönetim kurulunca açtırılır ve durum Türkiye Noterler Birliğine bildirilir.

Noterler, yukarıdaki fıkrada gösterilen noterlik işlemlerini, kanunî bir sebep olmaksızın yapmaktan hiçbir surette kaçınamazlar.

MADDE 7. — 1512 sayılı Noterlik Kanununun 111 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

109 uncu madde uyarınca yatırılıp ortak hesapta toplanan paralar, her üç ayda bir o yerdeki ilgili noterlere veya bu Kanuna göre görevlendirilmiş noter vekili varsa vekile, eşit miktarda ödenir. Ödemenin şekli oda genel kurulunun yıllık olağan toplantısında tespit edilir.

MADDE 8. — 1512 sayılı Noterlik Kanununun 112 nci maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Tarifede gerekli görülecek değişiklikler her yıl Mart ayında yapılır. Yeni tarife yürürlüğe girinceye kadar eski tarife uygulanır.

MADDE 9. — 1512 sayılı Noterlik Kanununun 115 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 115. — Kesin giderin dökümü, işleme ait kâğıtların dairede kalan aslı ve örnekleri ile ilgisine verilen asıl nüshasına, asıl nüsha dairede kalmışsa verilen örneklerden birine yazılır ve Maliye ve Gümrük Bakanlığınca basıtılacak seri numaralı özel makbuzdan iki nüsha düzenlenir. Gider dökümü asıl ve örnekler için ayrı ayrı gösterilir.

Makbuzun birinci nüshası masrafı ödeyen ilgisine verilir; ikinci nüshası dairede saklanır.

MADDE 10. — 1512 sayılı Noterlik Kanununun 117 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Noterler tarafından fazla ücret alındığı veya sarfına gerek kalmayan tebligat ücreti bulunduğu harçlara ait zamanasını süresi içinde anlaşılırsa, beher şahıstan fazla alınan kırk gösterge rakamının ücretin alındığı yılın Bütçe Kanununda gösterilen memur maaş katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak meblağı aşan ücretler Adalet Bakanlığı tarafından ilgisine iade ettirilir ve Bakanlık, ödeme için notere yapılacak tebligattan Birliğe bilgi verir. Masrafı noter tarafından verilmek suretiyle yapılan tebligata rağmen ilgilisi bir ay içinde parasını almaz veya fazla alınmış olan ücretten beher şahsa düşen kısmı yukarıda gösterilen miktar kadar veya daha az olursa, Türkiye Noterler Birliğine gönderilir. Para gönderilmediği takdirde Birlik bu husustaki kararını İcra ve İflas Kanununun ilamların icrası hakkındaki hükümleri uyarınca yerine getirtir.

MADDE 11. — 1512 sayılı Noterlik Kanununun 119 uncu maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Noterler 118 inci madde uyarınca tahsil ettikleri vergi, resim ve harçları aşağıda yazılı süre içinde ilgili vergi dairesine bir beyanname ile bildirmek ve aynı süre içinde yatırmakla yükümlüdürler.

Beyannamelerin, ait oldukları döneme ilişkin vergi, resim ve harç tahsilatının ayrı ayrı toplamları ile bu dönemde yapılan işlemlerin birinci ve sonuncusunun yevmiye numarası da yazılmak suretiyle toplam sayısını gösterecek şekilde ve üç nüsha olarak düzenlenmesi zorunludur.

MADDE 12. — 1512 sayılı Noterlik Kanununun 122 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Noterlikler adalet müfettişleri tarafından da teftiş edilirler. Teftiş, Adalet Bakanlığı Teftiş Kurulu Yönetmeliğinde gösterilen usul ve esaslara göre yapılır.

Türkiye Noterler Birliği, gözetim ve denetim görevini, yetkili kılacağı birlik ve Noter Odalarının yönetim kurulu başkan veya üyeleri veya kuracağı denetleme kurulu marifetiyle yerine getirir.

MADDE 13. — 1512 sayılı Noterlik Kanununun 159 uncu maddesinin I ve II numaralı fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

I. — 109 uncu maddenin birinci fıkrası uyarınca ortak işlemlere ait gelir tutarının ortak hesaba yatırılacak kısmını süresi içinde yatırmayan noterler, birinci defasında 126 ncı maddenin (B) bendi gereğince cezalandırılır ve cezalandırılmalarına konu olan işlemde elde ettikleri ücret ve noter hissesi tutarının tamamı alınarak bankadaki Noterlikler ortak cari hesabına yatırılır.

II. — a) 109 uncu maddenin birinci fıkrasında belirlenen görevleri yerine getirmeyen Noter Odası yönetim kurulu başkan ve üyeleri hakkında fiillerinin derecesine göre Türk Ceza Kanununun 230 ve 240 ıncı maddeleri uygulanır.

b) 109 uncu maddenin son fıkrasına aykırı hareket eden noter, (I) numaralı fıkra gereğince cezalandırılır.

MADDE 14. — 1512 sayılı Noterlik Kanununun 186 ncı maddesinin ikinci fıkrasının ilk cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Genel kurul her sene Nisan ayı içinde toplanır.

MADDE 15. — 1512 sayılı Noterlik Kanununun 196 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 196. — Noterin, 7 nci maddenin ikinci bendi hariç olmak üzere, bu maddede yazılı yetenek ve şartlardan birini kaybetmiş olması veya Adalet müfettişleri tarafından yapılan teftişler sonunda hakkında düzenlenen, birbirini izleyen son iki hal kâğıdında meslekte yeterli olmadığı belirtilmiş ve son teftiştten itibaren en az altı ay hizmet gördükten sonra yaptırılacak üçüncü teftişde de adalet müfettişinin meslekte yeterli olmadığı kesin kanısına varmış olması halinde Adalet Bakanlığınca görevine son verilir.

MADDE 16. — 1512 sayılı Noterlik Kanununun 204 üncü maddesinin başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Prım borcunu ve noter aidatını ödememenin sonucu

Türkiye Noterler Birliğine olan noter aidatı borcunu Birlikçe yapılan teblifata ve verilen süreye rağmen ödemeyen noterler, Birliğin talebi üzerine aidat borcunun tamamının faiziyle birlikte ödenmesine kadar Adalet Bakanlığınca işten el çektirilir. Yalnızca bu sebeplerden dolayı işten el çektirme halinde o dönemin noterlik aidatı ve vekilin ücreti ayrıldıktan sonra kalan safi noterlik geliri, vekil tarafından birikmiş aidat borcunun ödenmesinde kullanılır ve artan olursa bu miktar notere verilir.

MADDE 17. — 1512 sayılı Noterlik Kanununun 25, 26, 28 ve 110 uncu maddeleri ile 30 uncu maddenin ikinci fıkrasının son cümlesi ve 119 uncu maddenin dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce görevde bulunan noterlerin sınıfı, kazanılmış hakları saklı kalmak kaydıyla, hizmette geçirdikleri her dört yıl için bir sınıf yükseltmek suretiyle belirlenir. Artan süreleri son belirlenen sınıfında geçmiş sayılır. Ancak, Adalet müfettişleri tarafından haklarında düzenlenen hal kâğıtlarında yukarı sınıfa atanmaya yeteneği bulunmadığı belirtilen noterlerin, bu olumsuz hal kâğıtlarının düzenlendiği tarih ile önceki kanaat belirten hal kâğıtlarının düzenlendiği tarihe kadar geçen süreleri, sınıflarının belirlenmesinde nazara alınmaz.

GEÇİCİ MADDE 2. — Noterlik Kanununun 112 nci maddesinin son fıkrası gereği tarifede gerekli görülecek değişiklikler, Mart 1991 tarihinde yapılacak değişikliğe kadar geçerli olmak üzere, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde yapılır.

GEÇİCİ MADDE 3. — Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce münhal bulunduğu ilan olunan noterliklere yapılacak atamalar, Kanunun, değişikliğinden önceki hükümlerine göre yapılır.

MADDE 18. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 19. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
33	21	66
	27	223
34	34	21:30

I - Gerekçeli 280 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 34 üncü Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Adalet Komisyonu görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/623